

ACC. N:R. M. 11556 :/.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Järrestads Adress: Vallby
Socken: Bolshög Berättat av: Hem.äg. Hans Ingemansson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1872 i Ö. Hoby
Gnalöv n:r 6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

/.

Allmänningar.

1. Om brudestuebacken. Se särskild uppteckning!

Den har nu övergått i privat ägo.

2. Ett grustag å Gnalöv n.r 1. Det ligger intill landsvägen vid Elof Perssons.

Det innehåller omkring 1 kappeland. Håkan Olsson hade det i många år på arrende
för 1 kr. om året. Nu arrenderas det av Elof Persson. Arrendet är fortfarande
1 kr.

Sedan gamla tider kallas det "Sandhålan". Där har ej tagits grus de senaste
30 åren. Området är nu gräsbevuxen betesmark.

3. Intill vägen vid Årstin Perssons köptes i samband med vägens omläggning
för ett fåtal år sedan en hörna, inrymmande cirka 1 kappeland. Man tog grus där
vid vägbygget. Nu ligger området för fåfot och inget arrende utgår.

4. I samband med vägomläggningen köptes vidare cirka 1/2 kappeland av Anders

M. 11556:2.

2.

Nilsson, Kullen. Området ligger i Ö. Tomarps församling. Det arrenderas sedan
1/1 1939 av lantbr. Sannersson, Solbacken, för 1 kr. pr år. Arrendetiden är 5 år.

4.

Mältetomten Se särskild uppteckning om Mältan och mältetomten.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

LdskS k å n e

Curt Wallin

Hd Järrestads

Vallby

S:n Bolshög

Hem.äg. Hans Ingemansson

Gnälöv n:r 6

År 1939

Född 1872 i Ö. Hoby

ACC. N:R. M. 11556:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Järrestads Adress: Vallby
Socken: Bolshög Berättat av: Hem.äg. Hans Ingemansson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1872 i Ö. Hoby
Gnalöv n:r 6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Brydestuan och brydestuebacken.

"Brydebacken" ligger mitt för Johan Olssons, ^{öster} Gnalöv n.r 1. Förr låg den ~~väster~~
om vägen, men genom vägomläggningen för några år sedan kom vägen att få en annan
sträckning här, så att backen nu ligger väster om nuvarande vägen.

Området, som har varit allmänning, innehåller omkring 2 kappeland. Johan Olsson
arrenderade området i många år. Arrendet var 5 kr. / Ola Lundin hade den på arrende
dessförinnan. / Då Johan Olsson var med på att vägen vid omläggningen fick gå
över hans ägor, skänkte byalaget honom brydebacken som ersättning här för. Den är
alltså nu inte längre allmänning.

Brydestuan revs någon gång i slutet av 1800-talet.

Skåne
Järrestads hd
Bolshögs s:n
uppt. 1939

M. 11556:4.

Uppt. Curt Wallin
Vallby
Ber. av Hem.äg Hans Ingemansson 4.
Gnalöv n:r 6
född 1872 i Ö. Hoby

Malttorkan och "Maltetomten".

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folkliv.forsk-
ning vid Lunds universitet

Byns gemensamma mälta stod mitt i byn vid vägskalet. Området kallades "Maltet-
tomten". Där har nu planterats av lantbr. Johan Persson.
Först var här Gnalövs byamän i mitten på 1800-talet bygge sin skola. Skol-
huset och tomten såldes 1881. Johan Persson, som nu brukar jorden, har aldrig
fått lagfart på området. Vid byastämman nu i höst skola vi ta upp frågan och
taga lantmätare hit för att undersöka, vem som är rätte ägare till tomten, Johan
Persson eller byalaget.

ACC. N:R. M. 11556:5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
 Härad: Järrestads Adress: Vallby
 Socken: Bolshögs Berättat av: Hem.äg. Hans Ingemansson
Gnälöv n:r 6
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1872 i Ö. Hoby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

Äldermansgille.

Ryx

Ordinarie byastämma med äldermansgille hålles alltid den 1 november

Så länge man kan minnas, har byastämman hållits i hemmen. Någon byasten som samlings-
plats har ej omtalats.

Den dag byastämman skall hållas, ger sig den avgående äldermannen ut på vägen,
och medan han går längs den, blåser han i byahornet. De kunna nog blåsa i hornet
nästan alla mannarna. Vid 7-tiden på kvällen samlas så byemännen / ej kvinnorna/
i den avgående äldermannens hem. Där bjudes på kaffe, och så hålles stämman, och
protokollet justeras. Sedan tager den nytillträdande äldermannen hornet och bya-
kistan med räkenskapsboken, och alla resa sig upp och följa honom, där han går
i spetsen hem till sin gård. Där står bordet dukat till kvällsmat, och ett or-
dentligt gille hålles. Förr köptes spriten till äldermansgillet på byakassans be-

Skåne
Järrestads hd
Bolshögs s:n
uppt. 1939

M.11556:6.

Uppt. Curt Wallin
Vallby
Ber. av Hem.äg. Hans Ingemansson
Gnalöv n:r 6
född 1872 i Ö. Hoby

6.

kostnad. Nu är det däremot den nytillträdande äldermannen, som bjuder. Lantbr.

Nils Henrikssons far hade för berättaren omtalat, att i hans ungdom började

byastämman och kalasandet på morgonen och höll på hela dagen. Även då gjorde
man på samma sätt; samlades hos avgående äldermannen, där stämma hölls, och efter
enkel traktering begav man sig så till den nytillträdande äldermannens gård,

där det verkliga gillet hölls.

Nu håller man på att gilla hos den tillträdande äldermannen till ~~mycket~~
långt ut åt natten.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

ACC. N.R. M. 11556:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Järrestads Adress: Vallby
Socken: Bolshögs Berättat av: Hem. äg. Hans Ingemansson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1872 i Ö. Hoby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Mannagillet.

Mannagillet är ett annat och det mest brukade namnet för äldermans-
gillet. Eftersom det bara är mannarna, som samlas till gille, har det blivit ordet
"mannagille".

Skåne
Järrestads hd
Bolshögs s:n
uppt. 1939

M. 11556: 8.

Uppt. av Curt Wallin
Vallby
Ber. av Hem. äg. Hans Ingemansson
Gnalöv n:r 6
född 1872 i Ö. Hoby

Aldermannen som plogfogde.

8.

Trots att vägstyrelse n nu väljer plogfogdar, håller man fortfarande på
seden i Bolshög, att kommunala myndigheterna skall välja plogfogdar dessutom.
På kommunalstämma väljes alltså en plogfogde för varje by. För Gnalöv är det
så ordnat, att man väljer den i tjänst varande äldermannen. Aldermannen är alltså
alltid plogfogde.

När snöskottning skall äga rum, blåser äldermannen i byahornet och kallar
mannarna till skottning.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

ACC. N.R. M. 11556: 9.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Järrestads Adress: Vallby
Socken: Bolshögs Berättat av: Hem. äg. Hans Ingemansson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1872 i Ö. Hoby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

Antalet deltagare i byagillet.

Tyvärr deltaga inte alla hemmansägarna regelbundet i byagillet. Det är i allmänhet ett 10-tal, som brukar komma.

Skriv endast på denna sida!

M. 11556 : 10.

Enskifteskartan över Gnalöv n.r 6 eldades upp.

En enskifteskarta har följt med det ställe, som berättaren innehar,
Gnalöv n.r 6. Men en gång fick en "höre" tag i kartan, och denne eldade upp
den. Nu finns ingen karta på stället.

Skåne	Uppt. av Curt Wallin
Järrestads hd.	adr. Vallby
Bolshögs s:n	Ber. av Hem. äg. Hans Ingemansson
Uppt. 1939	Gnalöv n:r 6
	Född 1872 i Ö. Hoby.

10.
FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet